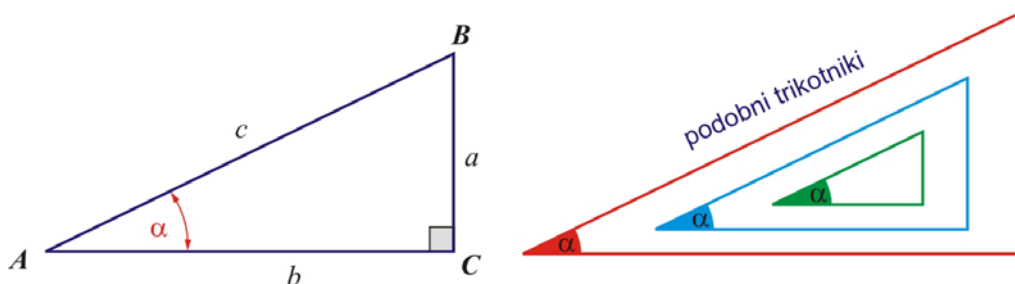

MATEMATIČNI UVOD KOTNE FUNKCIJE

1. definiranje kotnih funkcij

Oglejmo si pravokotni trikotnik ABC, ki ima v oglišču A kot α , v oglišču C pa kot 90° .

Za omenjeni trikotnik velja, da je razmerje poljubnih dveh stranic določeno s kotom α in je neodvisno od velikosti trikotnika (razmerje dveh stranic je enako za vse podobne trikotnike).

Razmerja posameznih stranic so definirana z naslednjimi funkcijami:

$$\boxed{\sin(\alpha) = \frac{a}{c}}, \quad (1)$$

$$\boxed{\cos(\alpha) = \frac{b}{c}}, \quad (2)$$

$$\boxed{\operatorname{tg}(\alpha) = \frac{a}{b} = \frac{\sin(\alpha)}{\cos(\alpha)}}, \quad (3)$$

$$\boxed{\operatorname{ctg}(\alpha) = \frac{b}{a} = \frac{1}{\operatorname{tg}(\alpha)}}. \quad (4)$$

Ob upoštevanju, da je $c^2 = a^2 + b^2$, dobimo še naslednjo zvezo:

$$\boxed{\sin^2(\alpha) + \cos^2(\alpha) = 1}. \quad (5)$$

2. adicijski izreki

Adicijski izreki za posamezne funkcije:

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin(\alpha) \cos(\beta) + \cos(\alpha) \sin(\beta) \quad (6)$$

$$\cos(\alpha + \beta) = \cos(\alpha) \cos(\beta) - \sin(\alpha) \sin(\beta) \quad (7)$$

$$\operatorname{tg}(\alpha + \beta) = \frac{\operatorname{tg}(\alpha) + \operatorname{tg}(\beta)}{1 - \operatorname{tg}(\alpha)\operatorname{tg}(\beta)} \quad (8)$$

$$\operatorname{ctg}(\alpha + \beta) = \frac{\operatorname{ctg}(\alpha)\operatorname{ctg}(\beta) - 1}{\operatorname{ctg}(\alpha) + \operatorname{ctg}(\beta)} \quad (9)$$

3. kotne funkcije dvojnih kotov

Ob upoštevanju adicijskih izrekov dobimo tudi izraza za kotne funkcije dvojnih kotov:

$$\sin(2\alpha) = 2 \sin(\alpha) \cos(\alpha), \quad (10)$$

$$\cos(2\alpha) = \cos^2(\alpha) - \sin^2(\alpha), \quad (11)$$

$$\operatorname{tg}(2\alpha) = \frac{2\operatorname{tg}(\alpha)}{1 - \operatorname{tg}^2(\alpha)}, \quad (12)$$

$$\operatorname{ctg}(2\alpha) = \frac{\operatorname{ctg}^2(\alpha) - 1}{2\operatorname{ctg}(\alpha)}. \quad (13)$$

4. Vrednosti kotnih funkcij posameznih kotov

kot α	$\sin(\alpha)$	$\cos(\alpha)$	$\text{tg}(\alpha)$	$\text{ctg}(\alpha)$
0°	0	1	0	neskončno
30°	$1/2$	$\sqrt{3}/2$	$\sqrt{3}/3$	$\sqrt{3}$
45°	$\sqrt{2}/2$	$\sqrt{2}/2$	1	1
60°	$\sqrt{3}/2$	$1/2$	$\sqrt{3}$	$\sqrt{3}/3$
90°	1	0	neskončno	0

Velja še:

$$\boxed{\sin(90^\circ - \alpha) = \cos(\alpha)},$$

$$\boxed{\cos(90^\circ - \alpha) = \sin(\alpha)},$$

$$\boxed{\sin(180^\circ - \alpha) = \sin(\alpha)},$$

$$\boxed{\cos(180^\circ - \alpha) = -\cos(\alpha)},$$

$$\boxed{\sin(\alpha \pm 180^\circ) = -\sin(\alpha)},$$

$$\boxed{\cos(\alpha \pm 180^\circ) = -\cos(\alpha)}.$$